

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA KAPINIŲ PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

2023 m. kovo 31 d. Nr. K10-4
Palanga

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, padeda Palangos miesto savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, siekiant didinti kuriamą naudą visuomenei.

Auditą atliko: Virginija Petrylaitė.

Audito ataskaita pateikta: Palangos miesto savivaldybės merui, Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriui, Kontrolės komitetui.

Su audito ataskaita galima susipažinti Palangos miesto savivaldybės interneto svetainėje, adresu www.palanga.lt

TURINYS

IŽANGA	3
Audito svarba	3
Audito tikslas ir apimtis	3
AUDITO REZULTATAI	4
I. Informacijos apie kapines viešinimas ir pateikimas visuomenei	4
1.1. Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie kapines netiksli ir laiku neatnaujinama.....	4
1.2 Savivaldybės interneto svetainėje neskelbiama informacija apie neprižiūrimas kapavietes	6
1.3. Neįrengti informaciniai stendai arba juose nepateikta reikalinga informacija.....	7
1.4. Artimųjų kapus rasti bus paprasčiau suskaitmeninus Palangos miesto kapines.....	7
II. Laidojimo proceso koordinavimas	7
2.1. Neatnaujintos laidojimo procesą reglamentuojančios tvarkos.....	7
III. Kapinių priežiūros organizavimas ir koordinavimas	8
3.1. Nenustatyti aiškūs kapinių priežiūros reikalavimai šias paslaugas teikiančiai įmonei	8
3.2. Nepakankamas kapinių priežiūros išlaidų pagrįstumas	9
3.3. Savivaldybėje galiojanti kapinių priežiūros tvarka neatitinka aktualių teisės aktų nuostatų	10
3.4. Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnalai pildomi nesilaikant teisės aktų reikalavimų	10
IV. Kapinių plėtra ir jose esančio nekilnojamojo turto apskaita	12
4.1. Užbaigtas kapinių rekonstrukcijos projektas.....	12
4.2. Turto valdymo ir apskaitos procesus reikia gerinti	12
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	13
PRIEDAI	15

IŽANGA

Audito svarba

Ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas – viena iš savivaldybės savarankiškųjų funkcijų, nustatytų Vietos savivaldos įstatyme¹. Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 31 str. nurodyta, kad „savivaldybių vykdomosios institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių prižiūrėtojų darbą“².

2022 m. gegužės 12 d. buvo priimtas Žmonių palaikų laidojimo įstatymo (toliau – Laidojimo įstatymas), Nr. X-1404, kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas³, kuris įsigaliojo nuo 2022 m. lapkričio 1 d.

Nuo 2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas⁴ „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo. Vadovaujantis Laidojimo įstatymo pakeitimais buvo atlikti ir Vyriausybės nutarime patvirtintų taisyklių ir tvarkų pakeitimai: Kapinių tvarkymo taisyklių; Visuomenės ir kapinėse palaidotų asmenų artimųjų giminaičių informavimo apie kapinių panaikinimą; Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo; Kapinių sąrašų sudarymo tvarkos aprašo pakeitimai.

Laidojimo įstatymo 33 str. 3 d. nurodyta, kad savivaldybės iki 2023 m. sausio 1 d. privalėjo savo interneto svetainėje paskelbti pagal Vyriausybės reikalavimus sudarytą ir savivaldybės tarybos patvirtintą visų savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašą. Šis sąrašas turi būti atnaujinamas ir tvirtinamas ne rečiau kaip kartą per metus.

Tame pačiame straipsnyje numatyta, kad savivaldybės iki 2028 m. sausio 1 d. privalo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, teikdamos pirmenybę į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių žemės sklypų įregistravimui.

Kapinių priežiūros organizavimo funkcija savivaldybėje apima leidimo laidoti išdavimą, kapaviečių ar kolumbariumo nišų skyrimą ir administravimą, kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis, kapinių lankymo ir kitas panašias paslaugas.

Palangos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje yra 2 veikiančios kapinės: Palangos miesto civilinės kapinės ir Šventosios civilinės kapinės.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar kapinių priežiūros organizavimo funkcija Savivaldybėje vykdoma tinkamai ir efektyviai. Audituojamas laikotarpis – 2020–2022 metai.

Audituojamas subjektas – Palangos miesto savivaldybės administracija.

Audito objektas – Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių priežiūros organizavimas.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“. Audito rezultatų dalyje pateiktos rekomendacijos, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai.

¹ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

² LR žmonių palaikų laidojimo įstatymas, 2007-12-20 Nr. X-1404 (su vėlesniais pakeitimais).

³ LR žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 3, 5, 6, 11, 11¹, 13, 17, 21, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas, 2022-05-12 Nr. XIV-1086.

⁴ LR Vyriausybės 2022-10-05 nutarimas Nr. 1000 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“.

AUDITO REZULTATAI

I. Informacijos apie kapines viešinimas ir pateikimas visuomenei

1.1. Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija apie kapines netiksliai ir laiku neatnaujinama

Laidojimo įstatymo 23 str. numatyta, kad kapinės pagal paskirtį skirstomos į viešąsias ir konfesines, o pagal statusą – į neveikiančias, riboto laidojimo ir veikiančias.

Kapinių tvarkymo taisyklėse⁵ kapinės priskiriamos neveikiančioms, riboto laidojimo arba veikiančioms, išskyrus naujas kapines, kurios priskiriamos veikiančioms (ir tai nurodoma jų steigimo dokumentuose), savivaldybės tarybos sprendimu, suderinus su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos padaliniu ir Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Kapines planuojant priskirti riboto laidojimo, kuriuose leidžiama laidoti tik kremuotus žmogaus palaikus, ar neveikiančioms dėl nustatytų aplinkosaugos reikalavimų, reikia suderinti su Aplinkos apsaugos departamentu.

Kapinių sąrašų sudarymo reikalavimų ir skelbimo savivaldybių interneto svetainėse tvarkos aprašo⁶ 3, 4, 5, 6, 7 p. buvo nurodyta, kad savivaldybė privalo sudaryti savo teritorijoje esančių kapinių (veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių) sąrašą. Į šį sąrašą turėjo būti įrašytos visos jos teritorijoje esančio kapinės, pagal aprašo lentelėje pateiktus duomenis. Šį sąrašą savivaldybė turi skelbti savo interneto svetainėje savivaldybės tarybos nustatyta tvarka bei jo duomenis atnaujinti nuolat, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sąrašo duomenų pasikeitimą patvirtinančios informacijos gavimo.

Savivaldybės taryba patvirtino Palangos miesto savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašą ir jo skelbimo Savivaldybės interneto svetainėje aprašą⁷. Aprašas reglamentuoja Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašo paskelbimą ir jo duomenų atnaujinimą Savivaldybės interneto svetainėje. Kapinių sąrašė nurodytos 2 veikiančios – Palangos miesto civilinės kapinės, Šventosios civilinės kapinės; 1 riboto laidojimo – Anaičių kapinės; ir 2 neveikiančios – karių kapinės, žydų senosios kapinės.

Audito metu atlikus Kapinių sąrašo duomenų sulyginimą su Kultūros vertybių registro duomenimis⁸, nustatyta, kad Kapinių sąrašė nenurodytos neveikiančios kapinės (kapinynai), kurios užregistruotos Kultūros vertybių registre:

- Palangos kapinynas IV, vad. Naglio kalnu (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 1810, plotas 0,7479 ha);
- Palangos kapinynas (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 1808, plotas 1,3581 ha);
- Palangos žydų žudynių vieta ir kapas (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 10992, plotas 0,1130 ha);
- Kunigiškių senkapis (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 36652, plotas 0,2170 ha);
- Anaičių kapinynas (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 32634, plotas 2,8378 ha);
- Palangos kapinynas II (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 1809, plotas 1,9602 ha);
- Palangos kapinynas III, vad. Žemaičių kalneliu (Kultūros vertybių registre unikalus kodas 17136, plotas 1,0797 ha).

⁵ LR Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Ten pat.

⁷ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016-03-31 sprendimas Nr. T2-104 „Dėl Palangos miesto savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašo ir jo skelbimo savivaldybės interneto svetainėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁸ Kultūros vertybių registras, <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>.

Šios palaidojimo vietos nesiskiria nuo kitų palaidojimo vietų ir joms taikomi kultūros paveldo apsaugos ar aplinkosaugos reikalavimai, todėl galimai išvardinti objektai turi būti įtraukti į Kapinių sąrašą, jos turi būti prižiūrimos ir tvarkomos kaip ir kitos Savivaldybės teritorijoje esančios neveikiančios kapinės. Kaip jau rašėme, turi būti atliktas derinimas su atsakingomis institucijomis dėl kapinių statuso suteikimo.

Audito metu nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos padaliniu ir Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos bei Aplinkos apsaugos departamentu atliktas suderinimas dėl kapinių statuso suteikimo. Todėl negalime patvirtinti, kad Kapinių sąrašas yra sudarytas tinkamai.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 20 str. nurodyta – neveikiančių kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus.

Savivaldybės skelbiamame Kapinių sąrašė taip pat nurodyta informacija apie kapinių prižiūrėtoją. Atkreipiame dėmesį, kad nurodytas kapinių prižiūrėtojas nebedirba šiose pareigose nuo 2019 m. liepos 15 d.

Nuo 2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Vyriausybės nutarimo⁹ „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimai. Vadovaujantis Laidojimo įstatymo pakeitimais, buvo atlikti ir Kapinių tvarkymo taisyklių, Visuomenės ir kapinėse palaidotų asmenų artimųjų giminaičių informavimo apie kapinių panaikinimą, Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo, Kapinių sąrašų sudarymo tvarkos aprašo pakeitimai.

Pakeistas nurodytu nutarimu patvirtintas Kapinių sąrašų sudarymo reikalavimų ir skelbimo savivaldybių interneto svetainėse tvarkos aprašas. Pripažintas netekusiu galios 6 punktas, kuriuo numatyta, kad savivaldybė kapinių sąrašą skelbia savo interneto svetainėje savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Įsigaliojus įstatymo pakeitimui, savivaldybės kapinių sąrašą skelbia Laidojimo įstatymo nustatyta tvarka.

Pasikeitus teisės aktų reikalavimams, Savivaldybės tarybos sprendimas (2016-03-31, Nr. T2-104), kuriuo patvirtintas Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašas ir jo skelbimo tvarka, turėjo būti pripažintas negaliojančiu. Pagal pakeisto Laidojimo įstatymo 33 str. 3 d., Savivaldybė iki 2023 m. sausio 1 d. privalėjo savo interneto svetainėje paskelbti pagal Vyriausybės reikalavimus sudarytą ir Savivaldybės tarybos patvirtintą visų Savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašą. Šis sąrašas turi būti atnaujinamas ir tvirtinamas ne rečiau kaip kartą per metus.

Iki nurodytos datos toks sąrašas įstatymo numatyta tvarka nebuvo teiktas Savivaldybės tarybai tvirtinti ir nepaskelbtas Savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės interneto svetainėje pateikta informacija apie Savivaldybės Kultūros paveldo objektus (archeologinės vietos, gamtos paminklai, statiniai ir kt.), kurie įrašyti į Kultūros vertybių registrą. Čia prie archeologinio paveldo nurodyta: Anaičių kapinynas, Palangos kapinynai (4), iš kurių žinomiausi – Žemaičių kalnelis (pagonybės gerbėjų pamėgta vieta) ir Naglio kalnas, o prie istorinio paveldo – Anaičių etnografinės kapinės, žydų senosios kapinės (šalia Naglio kalno), Palangos žydų žudynių vieta ir kapas (Kunigiškių miškas). Šie objektai nenurodyti Savivaldybės tarybos patvirtintame Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašė (toliau – Kapinių sąrašas). Priešingai, Karių kapinės (antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta),

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

esančios Kultūros vertybių registre, į Kapinių sąrašą įtrauktos, tačiau neįtrauktos į Savivaldybės Kultūros paveldo objektų sąrašą, skelbiamą Savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės interneto svetainėje Istorinio paveldo skiltyje nurodyti miesto kapinėse esantys kapai: muziko Balio Dvariono kapas, kalbininko Antano Vireliūno kapas, aviakonstruktoriaus Bronio Oškino kapas. Tačiau nenurodyti į Kultūros vertybių registrą įtraukti objektai: Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo akto signataro Algimanto Vinco Ulbos kapas, Palangos miesto holokausto aukų kapas, Paulauskų kapo antkapinė koplytėlė, Palangos miesto savivaldybės medinė kapinių koplyčia.

Savivaldybės interneto svetainėje neskelbiamas Savivaldybės tarybos patvirtintas tvarkos aprašas¹⁰ „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo“. Tvarkos aprašas nebuvo patikslintas pagal pasikeitusias Laidojimo įstatymo bei Vyriausybės nutarimo nuostatas.

1.2 Savivaldybės interneto svetainėje neskelbiama informacija apie neprižiūrimas kapavietes

Pagal Kapinių tvarkymo taisyklės¹¹ bei Savivaldybės tarybos patvirtintą tvarkos aprašą¹², Savivaldybės interneto svetainėje turi būti skelbiama informacija apie gal būt neprižiūrimas kapavietes, nurodant paskelbimo datą ir kad kapavietės būtina sutvarkyti. Jeigu kapavietės per metus nuo įspėjimo nesutvarkomos, kapinių prižiūrėtojas per 5 dienas informuoja Savivaldybės administracijos direktorių apie gal būt neprižiūrimą kapavietę ir pateikia jų duomenis (jeigu žinomi): kapinių pavadinimą, kvartalo numerį, kapavietės numerį, kapavietėje palaidotų asmenų vardus, pavardes, laidojimo datas, žmogaus palaikų paskutinio laidojimo kapavietėje datą, nustatytą kapo ramybės laikotarpį, kapavietės matmenis, palaidotų kapavietėje žmonių palaikų skaičių, kapavietės statinius, jų pastatymo ir rekonstravimo datas.

Sprendimai dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima priimami ne anksčiau kaip po 2 metų ir ne vėliau kaip po 3 metų nuo duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje dienos.

Savivaldybės administracija nesivadovavo Vyriausybės nutarimo¹³ 23, 24 p. nustatytais reikalavimais dėl neprižiūrimų kapaviečių pripažinimo, neprižiūrimų kapaviečių priežiūros, organizavimo, sprendimo priėmimo dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros, neprižiūrimų (galbūt neprižiūrimų) kapaviečių duomenų paskelbimo interneto svetainėje. Tokie duomenys nebuvo skelbiami.

Savivaldybės tarybos patvirtinto tvarkos aprašo 34 p. nurodyta, kad klausimus, susijusius su kapaviečių pripažinimu neprižiūrimomis, nagrinėja Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija dėl netvarkomų kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis ir kapavietės identifikavimo, vadovaudamasi Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintais nuostatais. Tačiau audito metu įsakymas dėl komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo nebuvo pateikti. Nepateikti ir faktiniai duomenys apie atliktas kapinių apžiūras, sudarytus sąrašus, patikrinimo aktus bei kiti dokumentai.

¹⁰ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹² Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Visuomenės patogumui turėtų būti prieinama informacija, kad pageidaujantys prižiūrėti laisvą neprižiūrimą kapavietę galėtų teikti prašymus prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes.

1.3. Neįrengti informaciniai standai arba juose nepateikta reikalinga informacija

Vyriausybės nutarimo 19 p. ir Savivaldybės tarybos patvirtinto aprašo 44 p. nurodyta, kad prie įėjimo į kapines įrengiamas informacinis stendas ar informacinė lenta, kurioje užrašomas kapinių pavadinimas ir statusas, kapinių prižiūrėtojo duomenys, laikas, kada kapinėse galima laidoti ir jas lankyti, kapinių schema ir kita informacija. Jeigu kapinėse yra į Kultūros vertybių registrą įrašytų kultūros paveldo objektų, šie objektai nurodomi informacinėje lentoje, o kapinių schemoje pažymimos jų buvimo vietos.

Atlikus Palangos ir Šventosios kapinių apžiūrą, informacinis stendas rastas tik prie Palangos kapinių, tačiau nurodyti ne visi duomenys, numatyti teisės aktuose. Stende nenurodytas kapinių pavadinimas ir statusas, nepateikta kapinių schema, nurodytas nebedirbančio vadybininko telefonas. Stende įrengta komercinė reklama, reklamuojanti paminklų gamybą ir kitas paslaugas. Šiai reklamai Savivaldybės administracijos rinkliavų skyrius nėra išdavęs leidimo. Taip pat prie Palangos kapinių yra informacinė lenta, kurioje paskelbtas Savivaldybės tarybos patvirtintas tvarkos aprašas ir kapinių prižiūrėtojo telefonas.

1.4. Artimųjų kapus rasti bus paprasčiau suskaitmeninus Palangos miesto kapines

Užbaigtas Palangos miesto kapinių suskaitmeninimas. Interneto svetainėje www.cemety.lt pasirinkus velionio vardą ir pavardę, kapinių pavadinimą, sistema pateiks visus reikiamus duomenis apie kapavietę, tikslią jos vietą, nuotraukas ir navigacijos nuorodą, padėsiančią tiksliai nueiti iki kapavietės.

Palangos miesto civilinėse (vadinamose naujosiose) kapinėse suskaitmenintos 774 kapavietės (2523 vietos), iš kurių tuščios yra 1329 vietos, užlaidota 1194 vietų, neatpažinto laidojimų vietų nėra.

Kitoje Palangos miesto kapinių dalyje, vadinamose senosiose kapinėse suskaitmenintos 3094 kapavietės (8178 vietos), iš kurių tuščios yra 1819 vietų, užlaidotos 6068 vietos, neatpažintu laidojimu pažymėtos 291 vietos.

Ši sistema pasiekama ir Savivaldybės interneto svetainėje www.palanga.lt, skiltyje Kapinės/Palangos miesto kapinių žemėlapis.

2023–2025 metų patvirtintame Palangos miesto strateginiame veiklos plane¹⁴ numatytas Šventosios ir Anaičių kapinių suskaitmeninimas.

II. Laidojimo proceso koordinavimas

2.1. Neatnaujintos laidojimo procesą reglamentuojančios tvarkos

Leidimus laidoti, pagal laidojančio asmens prašymą su pateiktais privalomais dokumentais¹⁵, išduoda Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyrius. Leidimai laidoti ir kapavietės skiriamos neatlygintinai. Pagal pakeistą Laidojimo įstatymo 25 str. 1 dalį, nustatyta, kad kapavietės ir savivaldybės lėšomis įrengtos kolumbariumo nišos skiriamos neatlygintinai. Pasikeitė ir Laidojimo įstatymo 2 str. 14 dalis, kurioje nurodyta, kad laidojančiu asmeniu gali būti

¹⁴ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023-02-03 sprendimas Nr. T2-11 „Dėl Palangos miesto savivaldybės 2023–2025 m. strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

¹⁵ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

ir mirusiojo partneris. Šie ir kiti pakeitimai turėjo būti patikslinti ir Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame tvarkos apraše, nes jie įsigaliojo nuo 2022 m. lapkričio 1 d., tačiau iki šiol tai neatlikta ir nepateikta patikslinta tvarka tvirtinti Savivaldybės tarybai.

Pagal Laidojimo įstatymo 21 str. 3 dalį, jeigu nėra galinčių organizuoti laidojimą asmenų arba nežinoma, kur tokie asmenys yra, laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje asmuo nuolat gyveno. Jeigu asmuo neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, laidojimą organizuoja savivaldybė, kurios teritorijoje nustatytas mirties faktas.

Nesant artimųjų galinčių organizuoti laidojimą, Savivaldybėje per 2020–2022 metus, vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais¹⁶, palaidoti 3 asmenys. Šie laidojimai pavesti kapinių priežiūrą atliekančiai įmonei UAB „Palangos komunalinis ūkis“, išmokant už atliktas paslaugas laidojimo pašalpas. Viso išmokėta – 976,0 Eur.

Nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo organizavimo tvarkos apraše¹⁷ nustatyta tokių asmenų laidojimo tvarka, kapavietės žymėjimas. Vadovaujantis nurodyta tvarka, Savivaldybės taryba nustatė šių žmonių palaikų laidojimo ir kapavietės skyrimo tvarką¹⁸. Nenustatytos tapatybės žmogaus palaikai laidojami Šventosios civilinėse kapinėse, tam tikslui skirtoje teritorijoje. Tvarkoje numatyti reikalavimai: sprendimo priėmimas, laidojant privalomas Savivaldybės administracijos atstovo dalyvavimas, surašomas nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų palaidojimo aktas, užregistravimas tam skirtame registravimo žurnale ir kt. Per 2020–2022 metus nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų nebuvo palaidota.

III. Kapinių priežiūros organizavimas ir koordinavimas

3.1. Nenustatyti aiškūs kapinių priežiūros reikalavimai šias paslaugas teikiančiai įmonei

Vyriausybės nutarimu¹⁹ patvirtinto Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos aprašo 2 p. nurodyta, kad savivaldybės organizuoja visų jų teritorijoje esančių kapinių priežiūrą, 4 p. nurodyta, kad savivaldybės teritorijoje esančių kapinių priežiūrą organizuoja ir lėšas priežiūrai skiria savivaldybė. To paties aprašo 5 p. nurodyta, kad viešosioms kapinėms prižiūrėti savivaldybė paskiria kapinių prižiūrėtoją ir su juo sudaro kapinių priežiūros sutartį.

Savivaldybės tarybos sprendimu²⁰ patvirtintas Leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja leidimų laidoti išdavimą, laidojimo, kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis, kapinių priežiūros organizavimo, kapaviečių (kapų) identifikavimo, Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarką.

Kapinių tvarkymą ir priežiūrą Savivaldybėje vykdo UAB „Palangos komunalinis ūkis“, pagal sudarytą terminuotą, ne ilgesnį nei 5 metų vidaus sandorį²¹ dėl Palangos miesto teritorijos tvarkymo ir priežiūros paslaugų, pagal galiojančius Savivaldybės tarybos patvirtintus įkainius. Vidaus sandoris įsigaliojo nuo 2019 m. sausio 1 d. Pagal šį sandorį sudaryta Paslaugų teikimo

¹⁶ Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-07 Nr. A1-1739, 2021-12-30 įsakymas Nr. A1-1812, 2022-01-20 įsakymas Nr. A1-89.

¹⁷ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-09-30 įsakymas Nr. 1V-725 „Dėl nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁸ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2012-03-29 sprendimas Nr. T2-62 „Dėl nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo ir kapavietės skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁰ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²¹ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2018-12-20 sprendimas Nr. T2-222 „Dėl pavidimo sudaryti vidaus sandorį“.

sutartis²², kurioje kaip sutarties objektas – miesto teritorijos tvarkymo ir priežiūros paslaugos, numatyta ir kapinių priežiūra. Paslaugų teikimo sutartyje įvardinta kapinių priežiūra, už kurių tvarkymą apmokama pagal nustatytus ir Savivaldybės tarybos patvirtintus įkainius.

Audito metu nebuvo pateiktas dokumentas, kuriame būtų nurodyta, kokios kapinių priežiūros paslaugos įtrauktos į nustatytą įkainį.

Paslaugų teikimo sutartyje numatyta tik kapinių priežiūra, tačiau kokius konkrečiai darbus atlieka kapinių prižiūrėtojas, žurnalų pildymas, tvarkos palaikymas ir kiti atliekami darbai šioje sutartyje nenumatyti. Taip pat nėra įpareigojimo, kad kapinių tvarkymą vykdanči įmonė vadovautųsi Savivaldybės tarybos patvirtintu Tvarkos aprašu, reglamentuojančiu šį procesą. Nesant sutarties tarp Savivaldybės ir kapinių prižiūrėtojo, nėra aptarti kapinių prižiūrėtojo išpareigojimai vykdanč kapinių priežiūrą, už kurių paslaugas apmokama iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

3.2. Nepakankamas kapinių priežiūros išlaidų pagrįstumas

Pateiktuose papildomuose susitarimuose prie nurodytos Paslaugų teikimo sutarties, pridėtuose prieduose nustatyti tvarkomų kapinių plotai. Palangoje: žydų kapinės – 500 kv. m, civilinės kapinės – 48170 kv. m, karių kapinės – 2830 kv. m; Šventojoje: kapinės – 40000 kv. m. Papildomuose susitarimuose nustatyti tvarkomi kapinių plotai nesutampa, lyginant su VĮ Registrų centro ir buhalterinės apskaitos duomenimis. Pagal minėtus registrus, kapinių žemės sklypų plotai Palangoje: žydų kapinių – 763 kv. m., senųjų kapinių – 53473 kv. m, civilinių (naujųjų) kapinių – 11968 kv. m, karių kapinių – 4337 kv. m, Šventojoje: kapinių – 63626 kv. m. Audito metu nebuvo pateikta informacija, kaip apskaičiuoti papildomuose susitarimuose nurodyti tvarkomų kapinių plotai.

Audituojamu laikotarpiu kapinių priežiūros įkainiai buvo patvirtinti Savivaldybės tarybos sprendimais²³. Už kapinių priežiūros paslaugas per 2020–2022 m. priskaičiuota ir UAB „Palangos komunalinis ūkis“ apmokėta 109,8 tūkst. Eur (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Kapinių priežiūros išlaidos 2020–2022 m., Eur

Objekto pavadinimas	Laikotarpis			Iš viso per 3 metus
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	
Kapinių priežiūra				
Palangos	14432,16	15077,13	15534,71	45044,00
Šventosios	11209,44	11543,40	12065,77	34818,61
Iš viso už kapinių priežiūrą	25641,60	26620,53	27600,48	79862,61
Palangos tualetų priežiūra	658,68	6225,58	13511,82	20396,08
Palangos tualetų dezinfekcija	329,34	2974,67	514,01	3818,02
Iš viso už tualetų priežiūrą ir dezinfekciją	988,02	9200,25	14025,83	24214,10
Biotualetų (Šventojoje) pastatymas, priežiūra, nuėmimas	1898,52	1898,52	1955,31	5752,35
Iš viso už kapinių ir tualetų priežiūrą	28528,14	37719,30	435841,62	109829,06

Šventosios kapinėse esantis pastatas-tualetas nebenaudojamas pagal paskirtį, reikalingas remontas. Lankytojų patogumui pastatomas biotualetas, už kurio pastatymą ir priežiūrą apmokama pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą įkainį.

Komunalinių atliekų surinkimas, tvarkymas iš prižiūrimų teritorijų (gatvių, skverų, pėsčiųjų takų, želdinių), tame tarpe ir kapinių, pateiktuose atliktų darbų aktuose nurodomas bendrais kiekiais – tonomis, todėl negalėjome įvertinti kiek ir už kokią sumą šių paslaugų atlikta

²² 2018-12-31 sutartis Nr. 4-PS.

²³ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2011-09-08 sprendimas Nr. T2-152 „Dėl Palangos miesto teritorijos tvarkymo ir priežiūros paslaugų, teikiamų UAB „Palangos komunalinis ūkis“, įkainių patvirtinimo“; pakeitimai 2019-09-27 sprendimu Nr. T2-192, 2021-12-22 sprendimu Nr. T2-211 ir 2022-10-06 sprendimu Nr. T2-204.

prižiūrint kapines.

Audito metu nebuvo pateikta duomenų, kokios paslaugos įskaičiuotos į Savivaldybės tarybos tvirtinamą kapinių priežiūros įkainį. Komunalinių atliekų surinkimas iš kapinių nurodytas bendrame prižiūrimų teritorijų kiekyje, už tualetų priežiūrą, dezinfekciją, biotualetų paslaugas apmokama pagal pateiktus atliktų darbų aktus. Neturint pakankamai duomenų, negalėjome įvertinti kiek Savivaldybės biudžeto lėšų skiriama kapinių priežiūros ir tvarkymo paslaugoms.

3.3. Savivaldybėje galiojanti kapinių priežiūros tvarka neatitinka aktualių teisės aktų nuostatų

Kaip jau buvo rašyta šioje ataskaitoje, nuo 2022 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Laidojimo įstatymo ir Vyriausybės nutarimo pakeitimai. Vadovaujantis Laidojimo įstatymo pakeitimais, buvo atlikti Kapinių tvarkymo taisyklių, Visuomenės ir kapinėse palaidotų asmenų artimųjų giminaičių informavimo apie kapinių panaikinimą, Kapinių prižiūrėjo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo pakeitimai.

Savivaldybės tarybos patvirtintame Tvarkos apraše²⁴ nebuvo atlikti atitinkamų nuostatų pakeitimai pagal pasikeitusius teisės aktus.

Laidojimo įstatymo 27 str. ir Vyriausybės patvirtintame Kapinių prižiūrėjo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų apraše²⁵ nurodyta, kokie duomenys registruojami Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale. Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje nurodyta, kad žurnalai kiekvienoms kapinėms pildomi atskiri, žurnalas tvarkomas taip, kad nebūtų įmanoma pakeisti jame esančių įrašų, pakeisti lapų, papildyti žurnalo naujais įrašais, pažeidžiančiais chronologinę tvarką. Jei žurnalas pildomas elektronine forma – fiksuojama veiksmų istorija. Kalendorinių metų pabaigoje visi užregistruoti duomenys per praėjusius kalendorinius metus spausdinami, lapai sunumeruojami ir įrašas nurodantis lapų skaičių tvirtinamas kapinių prižiūrėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašu.

Savivaldybėje galiojančiame Tvarkos apraše nenurodyta, kokius duomenis privalo kaupti kapinių prižiūrėtojas, privalomų duomenų sąrašas nepatvirtintas ir atskiru aprašu.

Nurodyto Tvarkos aprašo 41 p. nurodyta, kad kapinių prižiūrėtojas registruoja duomenis laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale, tačiau nenurodyta kokius duomenis privalu registruoti, nepateikiamas ir priedas, kuriame būtų nurodyti privalomi registruoti duomenys.

Vyriausybės nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 14 p. papildytas, nurodant kad nišos savivaldybės lėšomis įrengtame kolumbariume skiriamos neatlygintinai. Taisyklių 16 p. papildytas nuostata, kad pakartotinai laidoti žmogaus palaikų kape, kuriame jau yra palaidoti kremuoti žmogaus palaikai, negalima.

Apie kapinių sąrašų sudarymo ir skelbimo Savivaldybės interneto svetainėje pakeitimus jau rašėme ataskaitos 1.1 p.

3.4. Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnalai pildomi nesilaikant teisės aktų reikalavimų

Ataskaitos 3.3. p. nurodėme, kad Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale turi būti kaupiami duomenys, numatyti pagal teisės aktų reikalavimus. Savivaldybės tarybos patvirtinto Tvarkos aprašo 42 p. pažymėta, kad statant, rekonstruojant statinius kapavietėje, įrengiant kapo paminklus, antkapius, kapavietės aptvėrimą, už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo praneša apie

²⁴ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

tai kapinių prižiūrėtojui, o šis žurnale įrašo kapavietės statinių statymo (rekonstravimo), kitų kapavietės objektų įrengimo datas.

Audito metu peržiūrėjus pildomus žurnalus nustatyta, kad kapinių prižiūrėtojai nesilaiko žurnalų pildymo reikalavimų ir nenurodo juose visų duomenų, kurie pateikti Laidojimo įstatymo 27 str. ir Vyriausybės nutarimu²⁶ patvirtintame Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo aprašo priede. Palangos kapinių laidojimų ir kapaviečių žurnaluose nenurodoma:

- palaidoto asmens kodas;
- gimimo ir mirties vietos;
- medicininio mirties liudijimo išdavimo data ir numeris;
- kapinių kvartalas, kapavietės arba nišos numeris ir matmenys;
- laidojimo data, laidojimo gylis;
- pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiamoji liga;
- kapavietės statiniai, jų statymo ir rekonstravimo datos, kitų paminklų, antkapių ir

kapavietės aptvėrimo įrengimo datas;

- unikalus kodas Kultūros vertybių registre;
- draudimo laidoti pagrindas, pradžia ir trukmė;
- duomenis įregistravusio asmens pareigos, vardas, pavardė.

Šventosios laidojimų ir kapaviečių žurnaluose nenurodoma:

- gimimo ir mirties vietos;
- laidojimo gylis;
- pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiamoji liga;
- laidojančio asmens arba kito asmens, atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos

priežiūrą duomenis;

- kapavietės statiniai, jų statymo ir rekonstravimo datos, kitų paminklų, antkapių ir

kapavietės aptvėrimo įrengimo datas;

- draudimo laidoti pagrindas, pradžia ir trukmė;
- duomenis įregistravusio asmens pareigos, vardas, pavardė.

Šių duomenų (grafų) nerasta kapinių prižiūrėtojų pildomuose laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnaluose.

Žurnalų lapai nesunumeruoti, nenurodytas jų skaičius, nepatvirtinti atsakingo asmens parašu, nesilaikant Kapinių priežiūros kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo reikalavimų, kad žurnalas privalo būti tvarkomas taip, kad nebūtų įmanoma pakeisti jame esančių įrašų, pakeisti lapų, papildyti žurnalo naujais įrašais, pažeidžiančiais chronologinę tvarką.

To paties tvarkos aprašo 8 p. nurodyta, kad už žurnale įrašytų duomenų atitiktį pateiktiems dokumentams ir jų saugą atsako kapinių prižiūrėtojas.

Suskaitmeninus Palangos miesto kapines suskaitmeninti ir laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnalai, kuriuose pateikta tik dalis informacijos. Palangos miesto civilinių (naujųjų) kapinių žurnaluose rasta 1144 įrašai, iš kurių 1142 įrašai susieti su kapaviete. Palangos miesto senųjų kapinių – 5000 įrašų, iš kurių 4420 įrašus pavyko susieti su kapaviete.

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

IV. Kapinių plėtra ir jose esančio nekilnojamojo turto apskaita

4.1. Užbaigtas kapinių rekonstrukcijos projektas

2022 metais baigtas Palangos miesto kapinių rekonstrukcijos projekto įgyvendinimas, siekiant išplėsti laidojimo vietų skaičių. Praplėstos kapinės ir teritorija tarp Laidojimo namų ir kapinių, papildomai galima bus suformuoti 627 kapavietes, kurių kiekvienoje po 2 laidojimo vietas.

Išplėstas ir kapinėse esantis kolumbariumas, kur įrengti analogiški kolumbariumo blokai jau esantiems, su 90 nišų, talpinančių iki 360 urnų, ir 2 apvalūs kolumbariumai su 80 nišų, talpinančių iki 320 urnų. Nuardyta dalis senos mūrinės tvoros ir jos vietoje įrengta nauja azūrinė metalinė tvora, nutiestas šaligatvis, įrengtas apšvietimas, vandentiekis, įrengti 4 nauji vartai (varteliai). Atliekant rekonstrukcijos darbus atnaujinta automobilių stovėjimo aikštelė ir įrengtos dvi atliekų konteinerių aikštelės.

4.2. Turto valdymo ir apskaitos procesus reikia gerinti

Šventosios kapinėse esantys nekilnojamojo turto pastatai: administracinis pastatas, kapinių tualetas pagal paskirtį nebenaudojami. Specialistų aiškinimu, administracinis pastatas nenaudojamas daug metų, realios paskirties ir pritaikymo jis neturi, netikslingas ir jo remontas. Pastatas tualetas nenaudojamas apie 4 metus dėl estetinės ir sanitarinės būklės, jo remontui lėšų nenumatyta.

Pagal 22-ojo VSAFAS²⁷ „Turto nuvertėjimas“ reikalavimus viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija valdo pastatus Šventosios kapinėse, kurie jos veikloje nebenaudojami, tačiau dar nėra visiškai nudėvėti. Nesilaikant minėto VSAFAS reikalavimų, Savivaldybės administracija nenuvertino turto, kurio balansinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 85,7 tūkst. Eur. Dėl to finansinės būklės ataskaitoje neapskaičiuota nuvertėjimo suma padidinta ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė.

Atkreipiame dėmesį, kad Laidojimo įstatymo 33 str. nurodyta, kad iki 2028 m. sausio 1 d. savivaldybės kapinių žemės sklypus privalo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, teikiant pirmenybę į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių žemės sklypų įregistravimui.

Išvados

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus ir ataskaitoje išdėstytus dalykus, teigiame, kad Savivaldybėje nėra užtikrinamas sklandus kapinių priežiūros procesas, apimantis kapinių priežiūros organizavimą, koordinavimą ir kapinių prižiūrėtojų darbo kontrolę, nes:

- laiku neatliekamas Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašo bei su kapinių priežiūra susijusių tvarkų atnaujinimas;
- su kapinių prižiūrėtoju nesudaryta kapinių priežiūros sutartis, neaptartos kapinių prižiūrėtojo pareigos vykdant šią paslaugą;
- nedetalizuota, kokios paslaugos įskaičiuotos į kapinių priežiūros įkainį, tvirtinamą Savivaldybės tarybos;
- prie įėjimų į kapines įrengtuose informaciniuose stenduose pateikta ne visa būtina informacija;
- neužtikrinama, kad Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnaluose būtų fiksuojama visa privaloma informacija, kad žurnalų lapai būtų sunumeruoti, lapų skaičius patvirtintas atsakingo asmens parašu;

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- nepakankama turto, esančio kapinių teritorijoje, valdymo ir apskaitos proceso kontrolė;
- Savivaldybės interneto svetainėje neskelbiama informacija apie neprižiūrimas kapavietes.

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Atlikti aktualių, Savivaldybėje galiojančių, tvarkų pakeitimus pagal pasikeitusius teisės aktus (Ataskaitos III skyrius).
2. Sudaryti (atnaujinti) Savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo, neveikiančių kapinių sąrašą, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Kapinių sąrašą patvirtinus Savivaldybės tarybai, paskelbti jį interneto svetainėje (Ataskaitos I skyrius).
3. Sudaryti neprižiūrimų kapaviečių sąrašą ir užtikrinti, kad informacija apie nustatytas neprižiūrimas kapavietes būtų viešinama interneto svetainėje, suteikiant galimybę asmenims kreiptis dėl jų priežiūros teisės aktų nustatyta tvarka (Ataskaitos I skyrius).
4. Įvertinti, kokios paslaugos sudaro Savivaldybės tarybos tvirtinamą kapinių priežiūros įkainį (Ataskaitos III skyrius).
5. Su kapinių prižiūrėtoju sudaryti sutartį, numatant abiejų šalių įsipareigojimus prižiūrint Savivaldybės teritorijoje esančias kapines (Ataskaitos III skyrius).
6. Užtikrinti tinkamą kapinių priežiūros organizavimą Savivaldybėje, kapinių prižiūrėtojų darbo koordinavimą ir kontrolę (Ataskaitos III skyrius).
7. Spręsti klausimą dėl nenaudojamo turto (Ataskaitos IV skyrius).
8. Apskaičiuoti ir apskaitoje užregistruoti nenaudojamų pastatų veikloje, kurie nėra visiškai nudėvėti, nuvertėjimą (Ataskaitos IV skyrius).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės, veiksmai, būdai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo data
1.	Atlikti aktualių, Savivaldybėje galiojančių, tvarkų pakeitimus pagal pasikeitusius teisės aktus. (Ataskaitos III skyrius)	Bus parengtas Leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo pakeitimas.	2023-10-01
2.	Sudaryti (atnaujinti) Savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo, neveikiančių kapinių sąrašą, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Kapinių sąrašą patvirtinus Savivaldybės tarybai, paskelbti jį interneto svetainėje. (Ataskaitos I skyrius)	Atliktas derinimą su atsakingomis institucijomis dėl kapinių statuso suteikimo, bus sudarytas (atnaujintas) Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašas, tvirtinamas Savivaldybės tarybos ir skelbiamas interneto svetainėje.	2023-10-01
3.	Sudaryti neprižiūrimų kapaviečių sąrašą ir užtikrinti, kad informacija apie nustatytas neprižiūrimas kapavietes būtų viešinama interneto svetainėje, suteikiant galimybę asmenims kreiptis dėl jų priežiūros teisės aktų nustatyta tvarka. (Ataskaitos I skyrius)	Bus sudaryta netvarkomų kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis ir kapavietės indentifikavimo komisija ir patvirtinti jos nuostatai.	2023-10-01

4.	Įvertinti, kokios paslaugos sudaro Savivaldybės tarybos tvirtinamą kapinių priežiūros įkainį. (Ataskaitos III skyrius)	Bus atnaujinta Palangos miesto teritorijos tvarkymo ir priežiūros paslaugų, teikiamų UAB „Palangos komunalinis ūkis“ įkainių vertinimo komisija, kuri detalizuos, kokios kapinių priežiūros paslaugos bus įtrauktos į įkainį.	2023-10-01
5.	Su kapinių prižiūrėtoju sudaryti sutartį, numatant abiejų šalių išsipareigojimus prižiūrint Savivaldybės teritorijoje esančias kapines. (Ataskaitos III skyrius)	Bus sudarytos sutartys (papildomi susitarimai Palangai ir Šventajai) su kapinių prižiūrėtoju.	2023-12-31
6.	Užtikrinti tinkamą kapinių priežiūros organizavimą Savivaldybėje, kapinių prižiūrėtojų darbo koordinavimą ir kontrolę. (Ataskaitos III skyrius)	Su atsakingais darbuotojais bus aptartas funkcijos vykdymas, kad nuolat būtų atliekami šie veiksmai: kontroliuojama, kaip vykdoma 5 punkte nurodyta sutartis, peržiūrimos galiojančios tvarkos, pasikeitus teisės aktams, kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų registracijos žurnalas, prie įėjimo į kapines įrengti informaciniai stendai ar lentos.	2023-10-01
7.	Spręsti klausimą dėl nenaudojamo turto. (Ataskaitos IV skyrius)	Bus tariamasi su vadovais ir priimti sprendimai.	2023-12-31
8.	Apskaičiuoti ir apskaitoje užregistruoti nenaudojamų pastatų veikloje, kurie nėra visiškai nudėvėti, nuvertėjimą. (Ataskaitos IV skyrius)	Bus apskaičiuotas ir apskaitoje užregistruotas pastatų nuvertėjimas.	2023-06-01
<p>Veiksmą, priemones, komentarus ir rekomendacijų įgyvendinimo terminus pateikė Palangos miesto savivaldybės administracija.</p> <p>Už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais atsakingas Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorius.</p>			

Savivaldybės kontrolierė

Kristina Vaitilavičė

PRIEDAI

Audito ataskaitos
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar kapinių priežiūros organizavimo funkcija Savivaldybėje vykdoma tinkamai ir efektyviai. Pagrindiniai audito klausimai:

- ar pakankamas informacijos apie kapines viešinimas;
- ar gyventojams prieinama informacija apie kapines ir jų priežiūrą;
- ar sudarytas neprižiūrimų kapaviečių sąrašas;
- ar laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, prižiūrint kapines;
- ar kapinių prižiūrėtojas tinkamai atliko jam pavestus darbus;
- ar atsakingi Savivaldybės administracijos darbuotojai tinkamai atlieka jiems pavestas funkcijas.

Audito atlikimo pagrindas – Palangos miesto savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. sausio 3 d. pavedimas K1-1 „Dėl atitikties audito“. Audituojamas subjektas – Palangos miesto savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis 2020–2022 m.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus²⁸ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus²⁹. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi vertinimui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Ataskaitoje pateikiame tik audito metu nustatytus dalykus.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
I. Informacijos apie kapines viešinimas ir pateikimas visuomenei	Peržiūrėti viešojoje erdvėje skelbiama informacija susijusi su kapinėmis, jų priežiūra, vidiniu reglamentavimu, informacija apie kultūros paveldą Palangos miesto savivaldybės internetinėje svetainėje www.palanga.lt . Atlikta kapinių apžiūra Palangoje ir Šventojoje.	Įvertinti ar skelbiamame Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašė nurodytos visos kapinės, ar laiku atnaujinami sąrašo duomenys, ar svetainėje pateikiamas vidaus tvarkos aprašas, kuriame nurodoma leidimų laidoti išdavimo, laidojimo, kapinių lankymo ir kt. informacija, aktuali visuomenei. Ar skelbiama informacija apie neprižiūrimas kapavietes, ar priėjimų į kapines įrengti informaciniai stendai, kuriuose nurodyta reikiama informacija.
II. Laidojimo paslaugų teikimas	Susipažinta su teisės aktų pakeitimais dėl laidojimo	Įvertinti ar atlikti pakeitimai Tarybos patvirtintame tvarkos

²⁸ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas><https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

²⁹ 4000-asis „Atitikties audito standartas“, prieiga: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.

	paslaugų, teikiama informacija dėl leidimų laidoti išdavimo, AD įsakymais dėl pavedimų laidoti.	aprašė, ar laikomasi teisės aktų reikalavimų.
III. Kapinių tvarkymo ir priežiūros vykdymas	Susipažinta su teisės aktų reikalavimais teikiant kapinių priežiūros paslaugas, peržiūrėti Tarybos patvirtintos tvarkos, kapinių sąrašas. Susipažinta su kapinių prižiūrėtojų pildomais laidojimų ir kapaviečių registravimo žurnalais.	Įvertinti ar Savivaldybės kapinių priežiūros funkcija įgyvendinama laikantis teisės aktų reikalavimų, ar tinkamai organizuojamas kapinių tvarkymas bei vykdoma kapinių priežiūra.
IV. Kapinių plėtros ir juose esančio nekilnojamojo turto	Susipažinta su apskaitoje užregistruotais kapinių žemės sklypais, pastatais ir statiniais, su VĮ Registro centro duomenimis.	Įvertinti ar apskaitos duomenys sutampa su Registro centro duomenimis. Ar visi kapinių žemės sklypai, pastatai, statiniai užregistruoti apskaitoje.

Teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (nauja įstatymo redakcija nuo 2008-10-01 Nr. X-1722 su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymas, 2007-12-20 Nr. X-1404 (su vėlesniais pakeitimais, suvestinė redakcija nuo 2022-11-01).
3. Lietuvos respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 3, 5, 6, 11, 11¹, 13, 17, 21, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas. 1991-12-22 Nr. I-733 (nauja įstatymo redakcija nuo 2005-04-19 Nr. IX-2452, suvestinė redakcija nuo 2022-11-01).
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimas Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais, suvestinė redakcija nuo 2022-11-01).
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-10-05 nutarimas Nr. 1000 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“.
7. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-09-30 įsakymas Nr. 1V-725 „Dėl nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
8. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2017-11-30 sprendimas Nr. T2-250 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir Palangos miesto viešųjų kapinių lankymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
9. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016-03-31 sprendimas Nr. T2-104 „Dėl Palangos miesto savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašo ir jo skelbimo savivaldybės interneto svetainėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.
10. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2012-03-29 sprendimas Nr. T2-62 „Dėl nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo ir kapavietės skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
11. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2018-12-20 sprendimas Nr. T2-222 „Dėl pavedimo sudaryti vidaus sandorį“.
12. Palangos miesto savivaldybės tarybos 2011-09-08 sprendimo Nr. T2-152 „Dėl Palangos miesto teritorijos tvarkymo ir priežiūros paslaugų, teikiamų UAB “Palangos komunalinis ūkis” įkainių patvirtinimo “ pakeitimai 2019-09-27 sprendimas Nr. T2-192 ir 2022-10-06 sprendimas Nr. T2-204.
13. Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai „Dėl pavedimo laidoti“: 2021-12-07 Nr. A1-1739, 2021-12-30 Nr. A1-1812, 2022-01-20 Nr. A1-89.
14. Kultūros vertybių registras, <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>.
15. <https://cemety.lt/public/cemeteries/1183>.
16. <http://www.memento.lt/lietuvos-kapiniu-sarasai>.
17. www.palanga.lt.